

Dyddiad y cyfarfod :	12 Tachwedd 2024
Pwnc	Adroddiad Drafft Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol
Argymhelliad	Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth am sylwadau er mwyn llunio ymateb i ymgynghoriad adroddiad drafft Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol.
Swyddog Cyswllt:	Vera Jones, Rheolwr Democratiaeth ac Iaith

Beth yw'r cefndir ac ystyriaethau perthnasol?

1. Mae 'r Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol yn cyhoeddi adroddiad drafft ym mis Hydref yn flynyddol. Mae'n amlinellu'r bwriad ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol. Cyhoeddwyd y drafft ddechrau mis Hydref 2024 yn amlinellu'r newidiadau a fwriedir ar gyfer blwyddyn Ariannol 2025-26. Mae cyfle i ymateb i'r argymhellion sy'n cael eu cyflwyno erbyn **29ain o Dachwedd, 2024**.
2. Bydd y newidiadau drafft, petaent yn dod i rym yn cael eu cyhoeddi erbyn 28 Chwefror 2025 ac yn weithredol ar gyfer blwyddyn Ariannol 2025-26, sef o Ebrill 1af 2025. Hwn fydd adroddiad olaf Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol (Cymru) cyn i swyddogaethau'r Panel drosglwyddo i Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru o 1af Ebrill 2025.

Rôl y Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol

3. Cyfrifoldeb y Panel yw gosod lefelau cyflogau Cynghorwyr Cymru, ac mae eu rôl yn hollol annibynnol. Ers ei sefydlu, mae'r Panel wedi mynegi'n gyson ac yn gadarn nad yw democratiaeth leol a llywodraethu gwasanaethau cyhoeddus yn ddi-gost a bod angen rhoi gwerth iddynt os ydym am alluogi i bawb gymryd rhan. Mae'n bwysig hyrwyddo diwylliant sy'n annog unigolion i dderbyn cydnabyddiaeth tâl i sicrhau y gall pobl o bob rhan o gymdeithas gymryd rhan yn hyderus yn ein democratiaeth.
4. Yn ogystal, mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Panel ystyried goblygiadau ariannol ei benderfyniadau. Mae'r Panel wedi gofod ceisio cydbwysu y ddwy elfen ochor yn ochor yn flynyddol wrth wneud ei benderfyniadau.

Prif Benderfyniadau'r Panel sy'n berthnasol i'r Cyngor

5. Mae copi llawn o'r adroddiad ar ei ffurf drafft i'w gael ar y ddolen isod.

[Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol: adroddiad blynyddol drafft 2025 i 2026 | LLYW.CYMRU](#)

6. Noder fod y Panel wedi newid eu dull o adrodd yn y blynyddoedd diwethaf, gan adrodd ar y newidiadau yn unig yn eu adroddiadau blynyddol. Gall hyn fod yn anodd i'w ddilyn ar adegau gan fod angen mynd yn ol i adroddiadau blynyddoedd blaenorol i ddeall y sefyllfa'n llawn. Er i'r Panel gydnabod fod angen edrych ar hyn eto, mae'n debyg mai mater i Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru fydd hynny bellach.

Tâl ar gyfer Aelodau etholedig.

7. Mae'r cyflog sylfaenol, sy'n cael ei dalu i bob aelod etholedig, yn dâl am y cyfrifoldeb o gynrychioli'r gymuned a chymryd rhan yn y gwaith craffu, rheoleiddio a swyddogaethau cysylltiedig llywodraethu lleol. Mae'n seiliedig ar swm sydd gyfwerth â thri diwrnod llawn yr wythnos. Mae'r Panel yn adolygu'r ymrwymiad amser hwn yn rheolaidd, ac ni chynigir unrhyw newidiadau ar gyfer 2025 i 2026.
8. Mae'r Panel wedi penderfynu, ar gyfer blwyddyn ariannol 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026, ei fod yn briodol i gadw cysylltiad rhwng cyflog sylfaenol cynghorwyr a chyflogau cyfartalog eu hetholwyr.
9. Y cyflog sylfaenol fydd **£19,771**. £18,666 yw'r taliad ar gyfer 2024/25.
10. Noder y bydd pob Aelod Etholedig yn derbyn y swm uchod. Os oes aelod unigol yn dymuno peidio derbyn y swm neu gyfran ohono, yna mae'n rhaid iddynt ohebu yn ysgrifenedig fel unigolyn gyda'r Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth.

Uwch Gyflogau ar gyfer Aelodau etholedig.

11. Nid oes newid i'r niferoedd o uwch Gyflogau y gellir eu talu. 18 yw'r uchafswm o uwch gyflogau y gellir eu talu i awdurdodau Grwp B, sy'n cynnwys Cyngor Gwynedd.
12. Mae'r tabl isod yn dangos manylion taliadau Grwp B ar gyfer 2025-26.

	Tâl cydnabyddiaeth tebygol ar gyfer 2025/26	Tâl Cydnabyddiaeth ar gyfer 2024/25
Cyflog sylfaenol (yn daladwy i bob aelod etholedig)	£19,771	£18,666
Band 1: arweinydd	£66,727	£62,998
Band 1: dirprwy arweinydd	£46,709	£44,099
Band 2: aelodau gweithredol	£40,036	£37,799
Band 3: cadeiryddion pwyllgorau (os ydynt yn cael tâl cydnabyddiaeth)	£29,657	£27,999
Band 4: arweinydd grŵp yr wrthblaid fwyaf	£29,657	£27,999
Band 5: arweinwyr grwpiau gwleidyddol eraill	£23,726	£22,406

13. Yn unol â phenderfyniad y Cyngor llawn, telir yr uwch Gyflogau fel a ganlyn: Arweinydd, Dirprwy Arweinydd, 8 Aelod Cabinet, Cadeiryddion Pwyllgorau Craffu x 3, Cadeiryddion Pwyllgorau Cynllunio, Trwyddedu, Pensiynau, ac Arweinydd yr wrth-blaid fwyaf. Nid oes newid sylweddol wedi bod yn llwyth gwaith unrhyw bwyllgor i ystyried newid yr uchod.

14. Nid yw swyddi'r pennaeth dinesig a'r dirprwy bennaeth dinesig wedi'u cynnwys yn y cap. Mae penaethiaid dinesig yn uwch-swyddi mewn cynghorau sy'n wahanol i arweinyddiaeth wleidyddol neu weithredol. Yn ogystal â chadeirio cyfarfodydd pwysig, y pennaeth dinesig yw 'dinesydd cyntaf' a 'llysgennad' yr awdurdod, gan gynrychioli'r cyngor wrth ymwneud â phob math o sefydliadau a chyrrff.

15. Mae'r lefel wedi ei osod ar gyfer 2025/26 fel a ganlyn:

Cadeirydd y Cyngor	£29,657 (£27,999 yn 2024/25)
Is-gadeirydd y Cyngor	£23,726 (£22,406 yn 2024/25)

Aelodau Cyfetholedig

16. Ers 2024/25 mae'r panel wedi cyflwyno cyfradd talu fesul awr, yn ogystal a fesul hanner diwrnod / diwrnod llawn ar gyfer Aelodau cyfetholedig. Roedd hynny yn benodol er mwyn adlewyrchu'r ffordd newydd o weithio ee nifer o gyfarfodydd briffio sy'n cymryd cyfnod llai o amser. Yn dilyn ystyried nifer o wahanol ffactorau, mae'r Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth, mewn ymgynghoriad gyda'r Swyddog Monitro wedi rhoi'r trefniadau newydd ar waith, gydag Aelodau cyfetholedig nawr yn hawlio eu costau fesul awr.
17. Bydd y trefniadau yma yn cael eu hadlewyrchu gan Gydbwyllgor Corfforedig y Gogledd hefyd. Nid oes newid i'r cyfraddau a delir ar gyfer 2025/26 – gweler isod.

Rôl	Taliad cyfradd fesul awr	Cyfradd talu hyd at 4 awr	Cyfradd talu 4 awr a throsodd
Cadeiryddion pwyllgorau safonau, a phwyllgorau Archwilio	£33.50	£134	£268
Aelodau cyffredin o bwyllgorau Safonau sydd hefyd yn cadeirio fPwyllgorau Safonau ar gyfer Cynghorau Cymuned a Thref	£29.75	£119	£238
Aelodau cyffredin o Bwyllgorau Safonau, pwyllgor Craffu Addysg, Pwyllgor Craffu trosedd ac Anrhefn a Phwyllgor Archwilio	£26.25	£105	£210
Cynghorwyr Cymuned a Thref sy'n Aelodau o Bwyllgorau Safonau Prif Gynghorau	£26.25	£105	£210

Costau eraill

18. Nid oes unrhyw newidiadau pellach i'r taliadau a'r buddiannau a dalwyd i aelodau etholedig ac felly mae pob penderfyniad arall o 2024/25 yn dal i sefyll a dylid eu cymhwysu yn 2025/26.
19. Dylid hefyd nodi fod yr adroddiad yn cyfeirio ar faterion yn ymwneud â Chynghorau Tref a Cymuned ond ni ymhelaethir ar hynny yn yr adroddiad hwn.

Argymhelliad

20. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth am

- sylwadau ar gyfer llunio ymateb i ymgynghoriad adroddiad drafft Panel Annibynnol ar Gydabyddiaeth Ariannol.

